

Si els terrenys afectats pertanyen als municipis i les províncies, és necessari l'informe previ de les entitats propietàries.»

Madrid, vint-i-vuit de desembre de mil nou-cents setanta-vuit.

JUAN CARLOS

El president de les Corts,
ANTONIO HERNÁNDEZ GIL

867 LLEI 84/1978, de 28 de desembre, per la qual es regula la taxa per expedició del document nacional d'identitat. («BOE» 11, de 12-1-1979.)

De conformitat amb la Llei aprovada per les Corts, sanciono:

TÍTOL PRIMER

Article primer.

La taxa per l'expedició del document nacional d'identitat és un tribut de caràcter estatal que grava l'expedició del document esmentat.

Article segon.—*Àmbit espacial.*

La taxa s'exigeix en tot el territori espanyol.

Article tercer.—*El fet imposable.*

Constitueix el fet imposable l'expedició del document nacional d'identitat, tant en els casos d'obtenció com en els de renovació del document.

Article quart.—*Exempcions.*

Estan exempts del pagament de la taxa:

Primer. Els titulars del document nacional d'identitat que figurin inscrits en els corresponents padrons municipals de beneficència, els quals estan obligats a acreditar aquesta circumstància.

Segon. Els que hagin de renovar preceptivament el seu document durant el termini de vigència d'aquest, per canvi d'estat, professió o domicili o per qualsevol circumstància no imputable a l'interessat o, si s'escau, per modificació de dades de filiació en virtut de sentència judicial.

Article cinquè.—*Subjecte passiu.*

Queden obligats al pagament de la taxa els que obtinguin o renovin el document nacional d'identitat.

Article sisè.—*Quota tributària.*

U. La quota tributària exigible és de dues-centes pessetes.

Els excessos del cost de l'expedició, si n'hi ha, se sufraguen amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat.

Dos. En els casos de renovació del document nacional d'identitat abans de tres mesos de la data de la seva caducitat o en cas d'extraviar-lo, la quota exigible és de quatre-centes pessetes.

Article setè.—*Meritació.*

Neix l'obligació de pagar el tribut en el moment que l'oficina respectiva lliura a l'interessat l'imprès de sol·licitud del document.

Article vuitè.—*Destinació.*

El rendiment de la taxa que regula aquesta Llei es destina a cobrir les despeses generals de l'Estat.

Anualment s'han de consignar en els pressupostos generals de l'Estat les partides necessàries per cobrir les

despeses de tot tipus, directes o complementàries, originades pels serveis que tinguin al seu càrrec l'expedició del document nacional d'identitat.

TÍTOL SEGON

Administració de la taxa

Article novè.—*Administració.*

La gestió directa i efectiva de la taxa objecte d'aquesta Llei s'atribueix al Ministeri de l'Interior.

Article desè.—*Liquidació.*

Les taxes que s'hagin de satisfer en cada cas particular les ha de liquidar el funcionari competent i s'han de notificar per escrit a la persona obligada a pagar-les en el moment de lliurar-li l'imprès de sol·licitud del document.

Article onzè.—*Recaptació.*

La recaptació de la taxa s'ha d'efectuar de la forma que determini reglamentàriament el Ministeri d'Hisenda.

Article dotzè.—*Recursos.*

Els actes de l'Administració resultants d'aplicar els preceptes que consten en aquesta Llei, quan determinin un dret o una obligació, poden ser objecte de recurs per via economicoadministrativa i, si s'escau, davant la jurisdicció contenciosa administrativa.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Fins que el Ministeri d'Hisenda no dicti les disposicions reglamentàries que preveu l'article onzè d'aquesta Llei, les taxes que s'hi regulen han de continuar recaptant-se segons les normes aplicables en el moment de la seva entrada en vigor.

DISPOSICIÓ FINAL

Queda derogat el Decret quatre-cents seixanta-set/mil nou-cents seixanta, de deu de març.

Madrid, vint-i-vuit de desembre de mil nou-cents setanta-vuit.

JUAN CARLOS

El president de les Corts,
ANTONIO HERNÁNDEZ GIL

868 LLEI 85/1978, de 28 de desembre, de Reials ordenances per a les Forces Armades. («BOE» 11, de 12-1-1979, i «BOE» 34, de 8-2-1979.)

De conformitat amb la Llei aprovada per les Corts, sanciono:

TRACTAT PRIMER

Ordres generals

TÍTOL PRIMER

De la institució militar

Article u.

Aquestes Reials ordenances constitueixen la regla moral de la institució militar i el marc que defineix les

obligacions i els drets dels seus membres. Tenen per objecte preferent exigir i fomentar el compliment exacte del deure inspirat en l'amor a la pàtria i en l'honor, disciplina i valor.

Article dos.

Sota el comandament suprem del Rei, les Forces Armades, constituïdes per l'Exèrcit de Terra, l'Armada i l'Exèrcit de l'Aire, estan exclusivament consagrades al servei de la pàtria, tasca comuna dels espanyols d'ahir, avui i demà, que s'aferma en la voluntat manifesta de tots.

Article tres.

La raó de ser dels exèrcits és la defensa militar d'Espanya i la seva missió és garantir la sobirania i independència de la pàtria, defensar la integritat territorial i l'ordenament constitucional.

Article quatre.

La defensa nacional és un deure de tots els espanyols. Les Forces Armades, identificades amb els ideals del poble espanyol, del qual formen part, al qual serveixen i del qual reben estímul i suport, són un element essencial d'aquella, en la seva alerta permanent per la seguretat de la pàtria.

Article cinc.

Els exèrcits han d'estar constantment disposats per afrontar situacions de guerra, persuadits que són un mitjà eficaç per evitar-la. La seva fortalesa material i espiritual és garantia de seguretat i pau.

Article sis.

En cas de guerra, encoratjats per la legitimitat de la seva causa i el suport de la comunitat nacional, els exèrcits han de lluitar amb la indestructible voluntat de vèncer.

Article set.

Les Forces Armades han d'ajustar la seva conducta, en pau i en guerra, al respecte de la persona, al bé comú i al dret de gents. La consideració i fins i tot l'honra de l'enemic vençut són compatibles amb la duresa de la guerra i estan dins la millor tradició espanyola.

Article vuit.

Mitjançant la preparació constant dels comandaments i l'ensinistrament continu de les unitats, les Forces Armades han d'assolir l'ús més eficaç dels mitjans de què estan dotades per complir les seves transcendents missions.

Article nou.

Quan unitats militars espanyoles actuïn en missions de col·laboració per mantenir la pau i seguretat internacionals, s'han de sentir nobles instruments de la pàtria al servei de fins tan elevats.

Article deu.

Les Forces Armades formen una institució disciplinada, jerarquizada i unida, característiques indispensables per aconseguir la màxima eficàcia en la seva acció.

Article onze.

La disciplina, factor de cohesió que obliga a tots per igual, s'ha de practicar i exigir com a norma d'actuació. Té

la seva expressió col·lectiva en l'acatament a la Constitució, a la qual la institució militar està subordinada.

Article dotze.

L'ordre jeràrquic castrense defineix en tot moment la situació relativa entre militars, pel que fa a comandament, obediència i responsabilitat.

Article tretze.

La unitat de les Forces Armades és el fruit de l'harmonia que hi ha d'haver entre els membres dels exèrcits. L'esperit militar, la lleialtat i la companyonia són pilars on s'assenta la voluntat d'assumir solidàriament la responsabilitat de la defensa.

Article catorze.

La justícia ha d'imperar en els exèrcits de tal manera que ningú no hagi d'esperar res del favor ni témer de l'arbitrarietat.

Article quinze.

Les Forces Armades han de donar prioritat als valors morals que, arrelats en la nostra tradició secular, responen a una profunda exigència de la qual els seus membres n'han de fer norma de vida.

Article setze.

Els exèrcits d'Espanya són hereus i dipositaris d'una tradició militar gloriosa. L'homenatge als herois que la van forjar és un deure de gratitud i un motiu d'estímul per a la continuació de la seva obra.

Article disset.

L'esperit que anima la institució militar es reforça amb els símbols transmesos per la història. Els símbols enforteixen la voluntat, exalten els sentiments i impulsen al sacrifici.

Article divuit.

La bandera d'Espanya i l'himne nacional mereixen el màxim respecte i veneració. La institució militar és l'encarregada de la custòdia, honors i defensa de la bandera, com a símbol de la pàtria i de la seva unitat.

Article dinou.

La bandera d'Espanya ha de ser l'única que onegi en l'asta dels aquarteraments, vaixells i bases militars.

Article vint.

El jurament davant la bandera d'Espanya és un deure essencial del militar; amb aquest es contreu el compromís de defensar la pàtria fins i tot a costa de la pròpia vida; la seva fórmula es fixa per llei.

Article vint-i-u.

Les Forces Armades, representant la nació i en nom dels poders de l'Estat, són les encarregades de retre els honors d'ordenança en els actes o les cerimònies oficials.

Article vint-i-dos.

L'exemplaritat ha de presidir l'actuació de la institució militar, que ha de constituir, entre les de l'Estat, un model de cooperació ciutadana, especialment en cas de catàst-

trofe i quan ho requereixin circumstàncies extraordinàries.

Article vint-i-tres.

Els espanyols tenen el dret i el deure de defensar Espanya i han de prestar el servei militar en les condicions que assenyalen les lleis. Servir la pàtria amb les armes és un alt honor i constitueix un mèrit pels sacrificis que implica.

Article vint-i-quatre.

Dipositaris de la manera de ser dels exèrcits, els seus quadres permanents han d'instruir amb perseverança el ciutadà al servei, prestant especial atenció a la seva formació militar i a inculcar-li els valors patriòtics i castrenses, de manera que els seus esperits cívics i militar resultin enfortits.

Article vint-i-cinc.

Per viure la professió militar es requereix una pura vocació, que s'ha de desenvolupar amb els hàbits de disciplina i abnegació fins a assolir l'alt grau d'entrega a la carrera de les armes que la pròpia vocació demana.

TÍTOL II

Del militar

Article vint-i-sis.

Tot militar ha de conèixer i complir exactament les obligacions contingudes en la Constitució. De la mateixa manera ha de conèixer i complir exactament les obligacions contingudes en les ordenances, tant les particulars de l'ocupació o de la funció que exerceixi com les de caràcter general comunes a totes les Forces Armades.

Article vint-i-set.

Ha de tenir present que el valor, promptitud en l'obediència i gran exactitud en el servei són objectes als quals mai no ha de faltar, encara que exigeixin sacrificis, i fins i tot la pròpia vida en defensa de la pàtria.

Article vint-i-vuit.

La disciplina obliga a manar amb responsabilitat i a obeir el mandat. L'adhesió racional del militar a les seves regles, fruit de la subordinació a valors superiors, garanteix la rectitud de conducta individual i col·lectiva i assegura el compliment rigorós del deure.

Article vint-i-nou.

El sentiment de l'honor, inspirat en una recta consciència, porta el militar al compliment més exacte del deure.

Article trenta.

Tot servei en pau o en guerra s'ha de fer amb igual puntualitat i sol·licitud que davant l'enemic.

Article trenta-u.

Ha de ser abnegat i auster per afrontar la duresa de la vida militar, tenir molt amor al servei, ambició honrada i desig constant de ser emprat en les ocasions de més risc i fatiga.

Article trenta-dos.

Sigui quin sigui el seu grau, ha d'acatar les ordres dels seus caps. Si considera el seu deure presentar alguna objecció, l'ha de formular davant el seu superior immediat, sempre que no perjudiqui la missió encomanada; en aquest cas l'ha de reservar fins que l'hagi complert.

Article trenta-tres.

En el compliment de les ordres s'ha d'esforçar a ser fidel als propòsits del comandament, amb amor a la responsabilitat i esperit d'iniciativa. Davant un imprevist, ha de prendre una decisió coherent amb aquells propòsits i amb la unitat de doctrina, i en els casos dubtosos ha d'elegir el més digne del seu esperit i honor.

Article trenta-quatre.

Quan les ordres comportin l'execució d'actes que manifestament siguin contraris a les lleis i els usos de la guerra o constitueixin delictes, en particular contra la Constitució, cap militar no està obligat a obeir-les; en tot cas ha d'assumir la greu responsabilitat de la seva acció o omissió.

Article trenta-cinc.

Tot militar ha de ser respectuós i lleial amb els seus caps; ha de professar una noble companyonia, només supeditada al bé del servei, i ha de mantenir amb els seus subordinats un contacte personal que li permeti conèixer i atendre les seves inquietuds i necessitats, tractant-los amb correcció, sense permetre's familiaritats en el servei o fora del servei, que puguin afectar la seva autoritat o prestigi. No ha de prodigar les repressions, sinó que n'ha de fer ús amb un motiu fundat i sempre amb justícia.

Article trenta-sis.

Ha de subordinar l'ambició honrada a l'íntima satisfacció del deure complert, ja que aquesta és la recompensa més gran a què pot aspirar un militar.

Article trenta-set.

Per cap motiu ha de donar mal exemple amb les seves murmuracions; no les ha de tolerar ni ha de parlar malament dels seus superiors, ni dels seus subordinats; si té alguna queixa, l'ha de comunicar de bona manera i per conducte regular a qui la pugui remeiar.

Article trenta-vuit.

Ha de respectar tot superior amb independència de l'exèrcit, arma, cos o institut a què pertanyi. Els caps no han de tolerar ni dissimular la falta de subordinació.

Article trenta-nou.

Tot militar, sigui quina sigui la seva graduació, ha d'atendre les indicacions o instruccions d'un altre que, fins i tot sent d'una ocupació inferior a la seva, es trobi de servei i actuï en virtut d'ordres o consignes que estigui encarregat de fer complir.

Article quaranta.

Ha de posar molta cura a observar i exigir els signes externs de subordinació i policia, mostres de la seva formació militar i de respecte als altres. S'ha d'esforçar a destacar per la correcció i energia en la salutació i per vestir l'uniforme amb orgull i propietat.

Article quaranta-u.

Ha de tenir present que la salutació militar constitueix l'expressió sincera del respecte mutu, disciplina i unió espiritual entre tots els membres de les Forces Armades.

Article quaranta-dos.

Ha de vetllar pel bon nom de la col·lectivitat militar i pel seu propi com a membre d'aquesta, i manifestar amb la seva forma de procedir els principis que animen la seva conducta i el propòsit de no donar cap motiu d'escàndol.

Article quaranta-tres.

Ha de ser cortès i deferent en el tracte i les relacions amb la població civil, en particular amb aquella a la qual més directament puguin afectar les seves activitats, i evitar tota molèstia innecessària.

Article quaranta-quatre.

S'ha d'esforçar a assolir una sòlida formació moral i intel·lectual, un perfecte coneixement de la seva professió i una preparació física adequada que li permetin complir les seves missions amb la competència escaient i actuar amb eficàcia en el combat.

Article quaranta-cinc.

Ha de guardar discreció sobre tots els assumptes relatius al servei. Ha d'observar amb el màxim zel les disposicions i mesures vigents sobre secrets oficials. En cap cas no pot al·legar l'ocupació que tingui com a única raó per tenir accés a llocs o a documents reservats.

Article quaranta-sis.

En informar sobre assumptes del servei, ho ha de fer de forma objectiva, clara i concisa, sense ocultar ni desvirtuar res del que sàpiga.

Article quaranta-set.

Si observa alguna novetat o té notícia de qualsevol irregularitat que pugui perjudicar els interessos o l'eficàcia de les Forces Armades, ho ha d'intentar remeiar i ho ha de posar en coneixement dels seus superiors mitjançant un informe verbal o escrit, segons la urgència i importància del cas.

Article quaranta-vuit.

Tot militar s'ha de sentir orgullós de la unitat en què serveix. S'ha d'esforçar perquè aquesta assoleixi els nivells més alts de preparació i per això mereixi ser designada per a les missions més importants i arriscades.

TRACTAT SEGON

Ordres particulars

TÍTOL III

Dels nivells de la jerarquia militar

Del soldat o del mariner.

Article quaranta-nou.

El soldat o mariner constitueix l'element bàsic dels exèrcits i representa l'aportació essencial dels ciutadans a

la defensa de la pàtria. Del seu valor i la seva preparació depèn, en gran part, l'eficàcia de les Forces Armades.

Article cinquanta.

Des de la seva incorporació al servei ha d'obeir i respectar tot oficial i suboficial de qualsevol dels exèrcits; els caporals de la seva pròpia unitat, vaixell o dependència, i tot aquell que l'estigui manant, sigui en guàrdia, destacament o una altra funció del servei. Ha de saber amb exactitud el nom dels seus caps immediats i ha d'estar capacitat per identificar-los adequadament.

Article cinquanta-u.

No ha de manifestar tebiesa en el servei, sentiment de la fatiga que exigeix la seva obligació, ni desgrat per les condicions que imposa la vida militar. S'ha d'esforçar en el coneixement dels seus deures, a fi d'acomplir-los amb eficàcia.

Article cinquanta-dos.

Conservant en perfecte estat el seu armament, material i equip, el soldat o mariner ha de tenir-hi molta confiança, persuadit que coneixent perfectament el seu ús, mantenint la formació o lloc de combat i estant atent i obediènt al comandament, contribueix a assolir la victòria.

Article cinquanta-tres.

En tota acció de pau o de guerra ha de guardar l'ordre i silenci apropiats, ha de conèixer el lloc que li correspongui per acudir-hi amb prestesa, conservar la disciplina i actuar d'acord amb les instruccions vigents i les ordres del seu cap.

Article cinquanta-quatre.

Ha de posar màxima atenció en tot el que faci referència a l'ús de les armes de foc, conscient de la gran importància que té per a la seguretat de tots. No ha de disparar la seva arma sense que ho disposi qui el mani, llevat dels casos previstos per al sentinella.

Article cinquanta-cinc.

Ha de dur a terme amb interès i diligència els treballs i les comeses relacionats amb el servei que se li confeixin, mostrant-se digne de la confiança i estima dels seus caps. Ha d'assistir a les revistes, formacions i altres actes que assenyali el règim interior de la unitat, extremant en tot la puntualitat i policia.

Article cinquanta-sis.

El soldat o mariner ha de posar cura a mantenir el bon estat del seu vestuari i equip personal. En tot moment amb la seva conducta, port i aire marcial ha d'acreditar la instrucció rebuda i contribuir al prestigi de les Forces Armades.

Article cinquanta-set.

Ha de conèixer els drets i deures que l'assisteixen i les lleis penals que l'afecten, les quals li han de ser llegides i explicades periòdicament en la seva unitat a fi d'orientar la seva conducta i prevenir les faltes o delictes que pugui cometre.

Article cinquanta-vuit.

Els treballs i serveis mecànics s'han de realitzar amb la mateixa diligència que els d'armes, ja que fan possible la vida de les unitats, el benestar de les tropes i consumeixen recursos que són propis de la nació.

Del sentinella.

Article cinquanta-nou.

En entrar de guàrdia ha de conèixer, en allò que li correspongui, l'establert sobre aquest servei, especialment les obligacions del sentinella, i estar capacitat per reaccionar amb promptitud en les situacions de perill.

Article seixanta.

Totes les ordres que el sentinella rebi se li han de donar per conducte del seu caporal, però si en algun cas particular el comandament de la guàrdia en volgués donar alguna per ell mateix, l'ha de rebre i reservar quan així li ho encarregui.

Article seixanta-u.

Qui estigui de sentinella ha de fer respectar la seva autoritat i el lloc que guarda. Si algú el desobeeix, de primer l'ha d'advertir, però si té sospita fundada que la seva persona o la seguretat del seu lloc resulta amenaçada, ha d'usar l'arma.

Article seixanta-dos.

Ha de donar l'alerta quan la situació ho requereixi i informar el caporal o comandant de la guàrdia de les novetats que es produeixin, i utilitzar el procediment establert a aquest efecte.

Article seixanta-tres.

Mentre estigui de sentinella ha de dedicar tota la seva atenció a la vigilància del seu lloc, sense fer res que el distregui d'una obligació tan important. Mai no ha de deixar l'arma de les mans i no l'ha de lliurar a cap persona sota cap pretext.

Article seixanta-quatre.

Si es troba vigilant un lloc qualificat de secret, ha d'impedir que tota persona, encara que sigui militar, llevat que estigui expressament autoritzada, intenti penetrar o s'acosti a aquest, faci fotografies, prengui apunts o porti a terme qualsevol activitat sospitosa.

Del caporal.

Article seixanta-cinc.

El caporal, com a cap més immediat del soldat o mariner, s'ha de fer estimar i respectar per ell; mai no li ha de dissimular les faltes de subordinació; li ha d'infondre amor al servei i molta exactitud en l'exercici de les seves obligacions; ha de ser ferm en el comandament; graciable en el que pugui, i ha de ser moderat en la seva actitud i les seves paraules encara que sancioni o reprengui.

Article seixanta-sis.

Ha d'inculcar al soldat o mariner la disciplina i altres virtuts militars que des de la seva incorporació al servei ha d'apreciar i observar; li ha d'ensenyar els seus deures i drets, així com a vestir l'uniforme amb propietat, conser-

var el seu equip, tenir cura de les armes i conèixer la seva unitat o vaixell.

Article seixanta-set.

Ha de complir i fer complir les ordres dels seus caps. Ha de conèixer exactament les seves obligacions específiques i les dels seus subordinats, tant les generals del servei com les particulars de la comesa que duu a terme.

Article seixanta-vuit.

Sentint-se responsable de la importància de la seva comesa, s'ha de fer digne de la confiança dels seus caps en tot el que fa referència a l'exercici de les seves funcions.

Del suboficial.

Article seixanta-nou.

El suboficial, com a col·laborador immediat del comandament i grau intermedi entre els oficials i les classes de tropa i marineria, ha de ser la confiança i el suport dels seus caps, els quals ha d'obeir i respectar. Ha de distingir molt especialment els més immediats, els quals ha d'informar de les novetats que ocorrin. S'ha d'assabentar perfectament de les ordres que rebí i les ha de transmetre amb claredat per fer-les complir exactament.

Article setanta.

La seva vocació, honor i esperit militar l'han d'impulsar a obrar rectament i a esforçar-se a sobresortir pels seus coneixements professionals, dedicació i conducta exemplar.

Article setanta-u.

Ha de mantenir i elevar la moral dels seus subordinats, fomentant les converses relatives al servei i estimulant els comentaris que exalcin l'esperit i les virtuts castrenses. No ha de permetre ni tolerar murmurations sobre els superiors, les ordres del comandament, ni altres espècies que amb greu dany del servei indisposin els ànims sense proporcionar cap avantatge.

De l'oficial.

Article setanta-dos.

L'oficial l'honor i esperit propis del qual no l'estimulin a obrar sempre bé val molt poc per al servei: arribar tard a la seva obligació, encara que sigui uns quants minuts; excusar-se amb mals o supòsits imaginaris a les fatigues que li corresponen; acontentar-se regularment a fer només el que sigui necessari del seu deure, sense que la seva pròpia voluntat avanci gens, i parlar poques vegades de la professió militar són proves de gran desídia i ineptitud per a la carrera de les armes.

Article setanta-tres.

S'ha de sentir responsable de la moral, instrucció i ensinistrament de la unitat a què pertany, del seu bon funcionament i del compliment de les ordres rebudes, així com de tenir cura dels seus subordinats.

Article setanta-quatre.

Tots els oficials han de basar les relacions amb els seus companys en l'educació i sentiments de franca har-

monia, guardant respecte mutu, tant en els actes de servei com fora del servei.

Article setanta-cinc.

Qui estigui al comandament d'una unitat és el responsable de la seva disciplina i bon govern. Ha de tenir cura de la seva instrucció i el seu ensinistrament per mantenir-la en condicions de poder actuar amb plena eficàcia. En cap moment no s'ha de separar de les ordenances. Ha de sostenir les facultats de cada ocupació. Ha de vigilar que tots els seus subordinats sàpiguen complir les seves obligacions, que el servei es faci amb la màxima puntualitat, que les armes i els equips es mantinguin en el millor estat, que es tingui cura de l'alimentació i higiene de la tropa i marineria i que tots tinguin bon tracte, ràpida justícia, ànim i satisfacció interior.

De l'oficial general.

Article setanta-sis.

Els oficials generals ocupen el grau més alt en la jerarquia militar. Per accedir a aquesta ocupació i per exercir-la s'han d'esforçar a acreditar de manera excel·lent les seves virtuts militars, la seva competència professional i la seva entrega a la carrera de les armes.

Per les característiques de les seves funcions, que poden incloure la coordinació d'activitats complexes, el compliment de missions de particular importància i l'exercici d'àmplies prerrogatives, han d'extremar l'amor a la responsabilitat, la prudència en l'ús de les seves atribucions i l'equilibri i fermesa en les seves resolucions, i ser així un exemple per als subordinats i exponent davant la societat del prestigi de les Forces Armades, al si de les quals serveixen la pàtria.

TÍTOL IV

De les funcions del militar

En l'exercici del comandament.

Article setanta-set.

La condició essencial de qui exerceix comandament és la seva capacitat per decidir; la seva acció més eficaç s'aconsegueix mitjançant el prestigi, l'exaltació de les forces morals i la preocupació manifesta pels seus subordinats. Qui mana ha de ser model per a qui obeeix, ha de ser exemple de virtuts militars.

Article setanta-vuit.

El prestigi del comandament és fruit de la seva entrega, entesa moral, competència i exemplaritat; s'ha de mantenir mitjançant l'esperit constant de sacrifici, l'afany de superació i una actitud digna en tots els seus actes.

Article setanta-nou.

La responsabilitat per l'exercici del comandament militar no és renunciabile ni compartible. En el seu exercici ningú no es pot excusar amb l'omissió o descurança dels seus subordinats en tot el que pugui i hagi de vigilar per ell mateix, atès que només ell es farà càrrec de la decisió que adopti.

Article vuitanta.

Es considera un càrrec molt greu per a qualsevol militar, i principalment per als qui exerceixin comandament, el fet de no haver donat compliment a les ordenances i les ordres dels seus respectius caps; l'observança més exacta i puntual d'aquestes és la base fonamental del servei.

Article vuitanta-u.

El responsable del servei, govern i disciplina de tota unitat, vaixell o aeronau és qui s'hagi designat com el seu comandant. Quan per qualsevol motiu falti, l'ha de succeir en el comandament qui correspongui per ocupació, antiguitat o escala, segons les ordenances particulars de cada exèrcit.

Article vuitanta-dos.

Quan concorrin forces de diferents exèrcits en una acció conjunta, la successió en el comandament, llevat que prèviament hagi estat nomenat un segon cap, recau, sense que es tingui en compte l'exèrcit a què pertanyi, en el de més alta ocupació o més antiguitat qualificat per manar.

Article vuitanta-tres.

El comandament i la responsabilitat d'un vaixell, aeronau o unitat que realitzi un transport correspon sempre al seu comandant; per això el personal embarcat, no pertanyent a la dotació fixa, s'ha de sotmetre a les disposicions i normes vigents en cada cas, independentment del grau que tingui i l'exèrcit a què pertanyi.

Article vuitanta-quatre.

Tot comandament té el deure d'exigir obediència als seus subordinats i el dret que es respecti la seva autoritat, però no pot ordenar actes contraris a les lleis i usos de la guerra o que constitueixin delictes.

Article vuitanta-cinc.

L'amor a la responsabilitat és indispensable per al bon exercici del comandament i mitjançant aquest es fa creditori de la confiança dels seus caps i subordinats.

Article vuitanta-sis.

La iniciativa, l'han d'exercir resultament i responsablement tots els comandaments en proporció adequada a la importància de la missió rebuda i a les circumstàncies imprevistes que apareguin.

Article vuitanta-set.

Qui exerceix comandament ha d'intentar inculcar una disciplina basada en el convenciment. Ha de raonar en la mesura que pugui les seves ordres per facilitar-ne la comprensió i acceptació. Amb això i amb la lleialtat i confiança que hi ha d'haver entre tots els membres de les Forces Armades, evita que el subordinat obeeixi únicament per temor al càstig.

Article vuitanta-vuit.

Ha de conèixer les seves obligacions i les dels seus subordinats a fi de complir-les, ensenyar-les i exigir-les exactament. Ha d'estar preparat per fer-se càrrec del comandament immediat superior que li pugui correspondre.

Article vuitanta-nou.

Ha d'obeir les ordres superiors amb el mateix afany i exactitud amb què ha d'exigir i vigilar el compliment de les pròpies.

Article noranta.

Ha de vetllar per l'observança fidel de la disciplina en la seva unitat i, en cas de trobar-hi una falta, n'és responsable si no pren la providència corresponent per evitar-la o corregir els culpables.

Article noranta-u.

Ha d'exercir la seva autoritat amb fermesa, justícia i equitat, i evitar tota arbitriietat; ha de procurar ser gràcil en tot el que pugui i promoure un ambient de responsabilitat, satisfacció interior i respecte i afecte mutus.

Article noranta-dos.

En l'exercici de la seva autoritat ha de prendre la decisió adequada, fruit de l'anàlisi de la situació i de l'estudi de la missió, i l'ha d'expressar en ordres l'execució de les quals ha de dirigir, coordinar i vigilar.

Article noranta-tres.

Ha de ser prudent en les seves decisions, que ha de basar en la valoració de la informació disponible, sense que la insuficiència d'aquesta, ni cap altra raó, el puguin disculpar per romandre inactiu en situacions que requereixin la seva intervenció. Ha de mantenir les seves ordres, amb fermesa i sense titubejos; però no ha d'insistir-hi si l'evolució dels esdeveniments aconsella variar-les.

Article noranta-quatre.

Tot comandament ha de tenir present que per al compliment de la seva missió són de la màxima importància l'organització apropiada del conjunt dels seus mitjans, i ha d'establir responsabilitats, atribucions i mesures de coordinació i control, així com la comprovació i anàlisi dels resultats obtinguts.

Article noranta-cinc.

Normalment ha de donar les ordres a través dels seus subordinats immediats, i sostenir les que aquests donin, excepte en casos excepcionals o que comportin injustícia; en aquest cas, ha d'actuar segons el que aconsellin l'exercici prudent del comandament i les exigències de la disciplina.

Article noranta-sis.

Ha de considerar les vides dels seus homes com un valor inestimable que la pàtria li confia i no les ha d'exposar a perills més grans que els exigits pel compliment de la missió.

Article noranta-set.

Ha de vetllar perquè tots els seus subordinats puguin exercir de manera real i efectiva les funcions que els corresponguin per raó de l'ocupació o la destinació, sense absorbir ni envair les competències alienes, i contribuir així a l'eficàcia del conjunt i a la satisfacció interior dels seus homes.

Article noranta-vuit.

Ha d'ocupar tot el personal a les seves ordres en els llocs i les comeses reglamentàriament establerts i de la manera més adequada a les aptituds de cadascun. Si no hi ha una disposició concreta, ho ha de fer de la manera que consideri més convenient per al servei.

Pot proposar el cessament en la destinació de qualsevol subordinat quan hi aprecii falta manifesta d'eficàcia, i ho ha de fer preventivament si considera que la seva continuació comportaria un perjudici greu per al servei.

Article noranta-nou.

Ha d'intentar conèixer els seus subordinats; ha de tenir cura sol·lícitament de les seves condicions de vida, inquietuds i necessitats, i ha de vetllar pels seus interessos, perquè tots estiguin persuadits que se'ls tracta amb respecte i se'ls té la consideració que mereixen.

Article cent.

S'ha d'esforçar a aconseguir que tots els seus subordinats aconseguixin sentir-se integrats en l'equip o la unitat a què pertanyin i superin els problemes d'adaptació que sorgeixin, assolint així en la tasca comuna el màxim rendiment individual i de conjunt.

Article cent u.

S'ha de guanyar l'estima i confiança de tots amb la seva competència i discreció, fomentat l'esperit de col·laboració i iniciativa en benefici del servei.

Article cent dos.

Ha de mantenir informats els seus subordinats del desenvolupament de les operacions i exercicis en curs, així com dels plans i projectes que els puguin afectar, en la mesura que les circumstàncies i la conservació del secret ho permetin. Ha de fomentar entre ells, fins on pugui, l'intercanvi d'informació adequada.

Article cent tres.

Ha de mantenir l'enllaç i un contacte estret amb els comandaments que li estiguin subordinats, i ha de revisar les seves forces amb la freqüència adequada per assegurar la unitat de doctrina i la màxima eficàcia operativa.

Article cent quatre.

Ha de mirar d'adquirir amb dedicació i esforç la màxima competència professional i aplicar la doctrina, reglaments i procediments vigents sense coartar les fonts de la intuïció i la imaginació, origen freqüent de resolucions afortunades.

Article cent cinc.

Tant en pau com en guerra, ha de premiar els seus subordinats en justa proporció als mèrits, treballs, serveis o accions distingides. Quan aprecii una falta l'ha de corregir, i si és procedent ha de reprendre qui l'hagi comès, i imposar-li, si s'escau, la sanció que correspongui.

Article cent sis.

En presència d'un superior no ha de castigar, ni tan sols reprendre, les faltes o els defectes que observi, quan correspongui a aquell fer-ho. En benefici de la disciplina tampoc no ha de corregir ningú ni cridar-li l'atenció davant els seus inferiors, excepte en els casos en què la falta s'hagi comès en presència d'aquests i que, si no es fa, s'origini un perjudici per al servei.

Article cent set.

Ha d'administrar amb ponderació i integritat els mitjans i recursos posats a la seva disposició, i evitar tot consum innecessari que el pugui privar prematurament del que necessiti, amb dany per al servei i possible menyscapte de l'erari.

Article cent vuit.

Ha d'evitar les formacions, revistes i altres actes que, sense produir avantatge al servei, ocasionin fatigues innecessàries a la tropa o marineria; però els que es realitzin s'han d'ajustar en tot al que està ordenat, posant cura en l'exactitud i la precisió en els moviments, la marcialitat en les desfilades i la solemnitat apropiada en el seu desenvolupament.

En el suport i assessorament al comandament.

Article cent nou.

La funció de l'auxiliar del comandament, sigui quin sigui el seu nivell, és ajudar-lo en el compliment de la missió encomanada, prestant-li el seu suport incondicional. Ha de vetllar pel prestigi i bon nom del seu cap i ha de tenir molta cura de la imatge que transmeti d'ell als seus subordinats.

Article cent deu.

La seva pura lleialtat, esperit de sacrifici, laboriositat i resistència física són qualitats essencials per a l'exercici de la seva funció; amb aquestes qualitats i una gran competència professional s'ha de fer creditor de la confiança del comandament i de les forces.

Article cent onze.

Ha de fer seves les directrius del comandament; no ha d'oblidar que el treball que duu a terme és impersonal i que només és un auxiliar per ajudar-lo en la seva comesa. Quan, dins dels límits de la seva condició de col·laborador, hagi de prendre algunes disposicions, ho ha de fer sense oblidar que està actuant en nom d'aquell.

Article cent dotze.

Ha de proporcionar al superior una informació puntual i objectiva amb les dades que li permetin formar-se un judici exacte en què basar les seves decisions. S'ha de mantenir al corrent de la situació de la seva unitat i d'aquelles amb les quals tingui relació.

Article cent tretze.

Ha de preveure el possible desenvolupament dels esdeveniments i la seva influència en l'evolució de la situació; ha de preparar plans per afrontar-los, i buscar la manera més adequada de fer el millor ús dels recursos i el temps disponible.

Article cent catorze.

Per cap motiu no ha de proporcionar a qui no pertoqui cap dada que pugui servir d'informació a l'enemic o donar pàbul al rumor. En la seva comesa són especialment importants la discreció i el secret.

Article cent quinze.

Ha de fer tot el que pugui per mantenir i elevar la moral de les unitats i aconseguir la seva confiança, sense

oblidar que les necessitats del soldat i mariner han de ser la seva preocupació constant. Ha de facilitar l'enllaç entre el comandament i els subordinats i ha de donar la importància adequada a les relacions humanes dins la seva unitat.

Article cent setze.

En l'exercici de les seves funcions només és responsable davant el seu cap. Quan es trobi destacat en missions de vigilància o enllaç, les ha de dur a terme sense interferir-se de cap manera en el comandament de les unitats.

Article cent disset.

Ha de preparar i transmetre amb fidelitat, claredat i oportunitat les directives i ordres derivades de la decisió del cap. Abans que aquest l'hagi pres li pot proposar els suggeriments que estimi adequats; però una vegada adoptada, l'ha d'acceptar i defensar com si fos pròpia, ajudant a aconseguir la seva execució correcta.

Article cent divuit.

Ha de tenir present les circumstàncies dels destinataris en tots els documents que redacti, a fi que s'interpretin correctament, seguint els principis d'exactitud, claredat i concisió.

Article cent dinou.

Ha de vigilar atentament el desenvolupament i l'execució de les ordres del comandament i ha d'assenyalar les desviacions observades, donant solució, dins les seves atribucions, als problemes que es presentin.

Article cent vint.

Ha d'estudiar i analitzar els resultats de tota classe d'operacions i exercicis per proporcionar al seu cap els elements de judici necessaris, amb els quals aquest pugui formular propostes que millorin la doctrina, els reglaments i els procediments operatius vigents.

Article cent vint-i-u.

Normalment ha de dur a terme el seu treball en equip amb disciplina intel·lectual, coordinació d'esforços i capacitat de discussió, sense recels, prejudicis ni favoritismes.

En el combat.

Article cent vint-i-dos.

El valor, el coratge, la serenitat i l'esperit de lluita són qualitats que ha de posseir el bon combatent. Sobre aquestes les virtuts militars forgen l'heroisme dels qui arriquen la seva vida per la pàtria.

Article cent vint-i-tres.

En el combat, tots i en especial els comandaments, han de concentrar la seva atenció i el seu esforç en el compliment de la seva missió amb plena entrega, sacrifici i energia. En caure l'últim cap, el combatent més apte ha de prendre el comandament i prosseguir la lluita.

Article cent vint-i-quatre.

El combatent, sol o com a membre d'una unitat o tripulació, ha de posar el màxim esforç a assolir l'objectiu

assignat. S'ha de recolzar en els seus companys i els ha d'auxiliar en el compliment de la seva missió.

Article cent vint-i-cinc.

En tot moment del combat ha de prosseguir la lluita amb ànim resolut fins a aconseguir l'èxit, i arribar, si cal, fins a l'esgotament total dels seus mitjans.

Article cent vint-i-sis.

Si és atacat en el seu lloc, no l'ha d'abandonar sense haver fet tota la defensa possible per conservar-lo en benefici de l'acció comuna i de l'honor de les armes, i si es produeix un perill, hi ha de romandre fins que s'hagin esgotat tots els mitjans al seu abast per remeiar-lo. En tot cas, abans d'abandonar-lo, ha de prendre les mesures necessàries perquè cap document important ni material utilitzable caigui a les mans de l'enemic.

Article cent vint-i-set.

Qui tingui l'ordre absoluta de conservar el seu lloc, a totes passades ho ha de fer.

Article cent vint-i-vuit.

Tot comandament en campanya ha d'inspirar als seus homes valor i serenitat per afrontar els riscos; ha de dedicar la seva capacitat i energia a conservar la moral de victòria, la disciplina i l'ordre, i ha d'aplicar el màxim rigor amb qualsevol que intenti desistir de l'acció, abandonar el seu lloc o desobeir les ordres rebudes.

Article cent vint-i-nou.

En tota operació és de primordial importància mantenir l'acord moral i intel·lectual dels comandaments responsables, la voluntat de vèncer dels executants i l'enllaç necessari entre les unitats més directament entestades en l'acció.

Article cent trenta.

Els comandaments han de prestar una atenció decidida i constant a l'acció psicològica de l'enemic. No han de permetre elogis a l'adversari, actes o converses exalçant l'enemic quan aquests fets puguin desmoralitzar les forces a les seves ordres.

Article cent trenta-u.

El comandament ha d'estar sempre vigilant. En previsió de possibles accions enemigues, ha d'adoptar les mesures oportunes per a la màxima seguretat de les forces i instal·lacions sota la seva responsabilitat, d'acord amb el que disposen els reglaments tàctics i les ordres rebudes.

Article cent trenta-dos.

Si la capacitat combativa de la seva unitat es veu disminuïda, ha de donar-ne compte als seus comandaments amb la rapidesa que exigeixi la nova situació, i alhora ha de prendre les providències oportunes per recuperar-la en la mesura que sigui possible.

Article cent trenta-tres.

Ha de subordinar sempre l'objecte immediat del seu combat a la finalitat general de les operacions, sense caure en la satisfacció vana d'un èxit personal estèril o no proporcionat al seu cost.

Article cent trenta-quatre.

Ha de conèixer i aplicar les tàctiques i tècniques de combat pròpies, millorar-les tant com es pugui; ha d'estudiar les de l'enemic i s'ha d'esforçar a obtenir la informació més exacta de la seva situació i les seves intencions, per evitar la sorpresa.

Article cent trenta-cinc.

Es valoren com a accions distingides del combatent totes les que amb un menyscapte greu per a l'enemic constitueixen un exemple de valor, moral o habilitat militar i una superació excepcional en el compliment del deure. La inferioritat de mitjans i el fet de ser el primer a acudir al lloc de més risc qualifiquen el mèrit de l'acció.

Article cent trenta-sis.

A ningú no ha d'encegar la victòria; en aquesta s'ha d'extremar la disciplina. Amb l'enemic vençut, s'han de respectar els drets reconeguts pels convenis internacionals subscrits per Espanya i les lleis i els usos de la guerra.

Article cent trenta-set.

Els comandaments han de prestar l'atenció adequada a protegir la població civil, la presència de la qual en les àmplies zones afectades per les modernes formes de guerra revesteix una importància singular.

Article cent trenta-vuit.

El combatent no ha de refusar la rendició incondicional de l'enemic, ni ha de declarar guerra sense quarter. Ha de respectar el cessament o la suspensió eventual del foc autoritzadament pactats. No ha d'atacar o retenir parlamentaris ni ha d'ostentar enganyosament la bandera blanca, l'enemiga o la d'organitzacions internacionals.

Article cent trenta-nou.

No ha d'utilitzar mitjans de destrucció prohibits ni ha de causar danys inútils o que produeixin patiments innecessaris; no ha de permetre saqueig, pillatge o venjança. Ha de tractar humanitàriament les persones alienes al combat i ha de respectar, de conformitat amb les lleis i els usos de la guerra, hospitals i edificis de caràcter religiós, cultural o artístic, sempre que no estiguin destinats a fins militars.

Article cent quaranta.

Ha de respectar adequadament els morts. En la mesura que ho permetin el compliment de la missió i la seguretat de la unitat, ha de recollir i evacuar els ferits i prestar auxili als naufragats, tant propis com de l'enemic.

Article cent quaranta-u.

S'ha d'esforçar a no ser capturat, però en cas de caure presoner, tot combatent ha de tenir en compte que continua sent un militar, no solament en el seu comportament amb l'enemic, sinó també davant els seus companys de captivitat, i ha de mantenir les relacions de subordinació i les regles de la disciplina. No ha d'acceptar de l'enemic cap pacte ni favors especials.

Article cent quaranta-dos.

Ha de conèixer els drets i deures continguts en els convenis internacionals relatius al tracte de presoners de guerra. Si cau en poder de l'enemic, només està obligat a facilitar el nom, categoria, filiació i data de naixement. Ha

de fer ús de tots els recursos per evitar respondre altres preguntes. Ha de fer tot el que sigui necessari per evadir-se i ajudar que els seus companys ho facin.

En la instrucció, l'ensinistrament i l'ensenyança.

Article cent quaranta-tres.

Ha de ser una inquietud constant de tot comandament la preparació per a la guerra, l'educació militar dels subordinats, la instrucció individual i col·lectiva, i l'ensinistrament continu de la seva unitat.

Article cent quaranta-quatre.

Tot cap d'unitat o director de centre ha d'ajustar els plans d'instrucció, ensinistrament i ensenyança als terminis previstos. Una vegada aprovats, no els ha d'alterar sense motiu justificat. Ha de vetllar perquè professors i instructors coneguin les matèries que imparteixen i les sàpiguen aplicar i ensenyar.

Article cent quaranta-cinc.

El militar en funcions d'instrucció, ensinistrament o ensenyança ha de tenir en compte que per dur a terme la seva labor i aconseguir l'ascendent necessari són imprescindibles l'exemplaritat i el prestigi, assolits amb rigor intel·lectual, mètode, treball constant i competència professional.

Article cent quaranta-sis.

Ha de procurar que els seus alumnes o subordinats assoleixin maduresa en la seva personalitat mitjançant el desenvolupament de l'esperit creador, la capacitat d'anàlisi crítica, el sentit d'equip, la pròpia iniciativa i la inquietud pel perfeccionament constant i progressiu.

Article cent quaranta-set.

Ha d'emprar els procediments més convenients al nivell dels qui reben la instrucció, ensinistrament o ensenyança, i a la finalitat que amb aquesta es persegueix, adoptant, en la mesura del possible, les tècniques modernes i les ja consagrades per l'experiència; no ha d'oblidar que el més important és la persona, en qui ha d'estimular el desig d'aprendre. Ha de posar esment a mantenir amb ells una relació adequada i una compenetració mútua.

Article cent quaranta-vuit.

Ha de completar la seva formació tècnica amb la preparació didàctica convenient, i actualitzar les constantment per adaptar-se a la ràpida evolució de les ciències.

Article cent quaranta-nou.

Tot militar ha de considerar que és la seva obligació aprofitar al màxim els mitjans i les oportunitats que les Forces Armades li proporcionen per formar-se, responnent així a l'atenció que li dediquen comandaments, professors i instructors.

Article cent cinquanta.

Quan rebi instrucció, ensinistrament o ensenyança, la seva única ambició ha de ser aconseguir l'aptitud perseguida, i ha de posar per la seva part tota la capacitat i voluntat per assolir-la.

En el treball tècnic.

Article cent cinquanta-u.

El militar que estigui duent a terme funcions tècniques ha de realitzar el seu treball amb entrega, coneixements adequats i precisió, ja que armament i material són instruments necessaris perquè les Forces Armades puguin complir les seves missions.

Article cent cinquanta-dos.

De la seva abnegació i esperit de sacrifici depenen en bona part l'eficàcia de la seva unitat, vaixell o aeronau. Aquesta gran responsabilitat li ha de servir d'estímul continu per no limitar-se a fer el que sigui necessari de la seva obligació.

Article cent cinquanta-tres.

S'ha d'esforçar a aprofundir i augmentar constantment els seus coneixements, adaptar-los a l'evolució de les tècniques per estar en condicions de realitzar la seva comesa amb la màxima perfecció i rapidesa.

Article cent cinquanta-quatre.

S'ha d'esforçar molt a augmentar el rendiment en el seu treball i millorar les característiques de l'armament, material i equip. El comandament ha d'afavorir i impulsar les tasques d'investigació que contribueixen a l'increment de la potència i al perfeccionament de la qualitat de les unitats.

Article cent cinquanta-cinc.

Ha de tenir cura del material, equip i armament que tingui al seu càrrec, i l'ha de conservar en perfectes condicions d'ús. Ha de complir amb exactitud totes les normes tècniques per a la utilització, manteniment i reparació del que estigui sota la seva responsabilitat, i vigilar especialment el compliment de les mesures de seguretat, tant per al personal com per al material que s'utilitzi.

Article cent cinquanta-sis.

Ha de tenir present que qualsevol treball per insignificant que sembli pot tenir una importància rellevant. La responsabilitat de realitzar-los perfectament és molt gran, ja que els defectes d'execució podrien produir danys irreparables i fins i tot la perduda d'una unitat o el fracàs d'una missió.

Article cent cinquanta-set.

Ha de realitzar de bon grat els treballs extraordinaris que imposin les necessitats del servei. En el compliment de la seva tasca ha d'acceptar els riscos, fatigues i incomfortats que hagi d'afrontar.

Article cent cinquanta-vuit.

En l'exercici d'aquesta funció s'han de respectar les àrees de responsabilitat dels subordinats, així com les d'actuació d'altres tècniques que concorrin al mateix fi, comprenent que les intromissions són greument perjudicials per a la tasca encomanada.

En l'administració i logística.

Article cent cinquanta-nou.

En l'exercici de funcions logístiques o administratives, el militar ha de considerar que en els exèrcits totes aquestes activitats són igual de necessàries i que la finalitat de qualsevol d'aquestes és assegurar el suport que necessiten les forces per complir les seves missions. D'aquesta tasca depèn que es disposi oportunament dels mitjans necessaris per a l'èxit en les operacions i per al desenvolupament normal de la vida de les unitats.

Article cent seixanta.

Ha d'actuar amb abnegació i esperit de servei, i no ha d'escatimar esforços per complir la seva comesa. Ha de cultivar especialment les qualitats d'ordre i mètode, claredat de judici, rapidesa de decisió i capacitat d'organització. Ha de ser preocupació del comandament fomentar-les i facilitar la instrucció i l'ensenyança adequats que les desenvolupin.

Article cent seixanta-u.

Ha de presidir els seus actes la voluntat d'administrar de manera irreprotxable els mitjans i recursos col·locats sota la seva responsabilitat, per obtenir-ne així el màxim rendiment. D'aquesta manera respon a la confiança que els seus caps dipositen en ell.

Article cent seixanta-dos.

En tot ha de buscar l'eficàcia, que s'aconsegueix amb la competència professional, la capacitat de treball i l'experiència en la tasca encomanada. Ha de mantenir la discreció més absoluta en la seva labor administrativa, i guardar reserva respecte als assumptes que conegui per raó de la seva destinació.

Article cent seixanta-tres.

Ha de considerar que la seva bona gestió contribueix a imprimir a les operacions el seu màxim vigor i rapidesa, i que en tot moment ha d'atendre gelosament el benestar del personal, ja que d'aquesta manera coopera amb el comandament en el manteniment de la disciplina.

Article cent seixanta-quatre.

Ha de posar especial atenció en el compliment de les disposicions que afectin aquestes activitats, i no ha de dubtar a proposar al comandament les reformes i millores que consideri convenients, i ha de complir el seu deure donant part de les irregularitats que observi.

Article cent seixanta-cinc.

Ha d'informar el comandament de les repercussions que els plans previstos poden tenir sobre el seu servei i li ha de comunicar amb la màxima rapidesa qualsevol variació en la seva capacitat operativa que pugui influir en el rendiment de les forces. Li ha de presentar les propostes que cregui convenients per a la millor satisfacció de les necessitats que hagi d'atendre, però rebuda una ordre l'ha de complir amb exactitud.

Article cent seixanta-sis.

No pot rebre, entregar ni consumir cap efecte sense ordre del comandament corresponent o quan no reuneixi les condicions materials i tècniques requerides.

Article cent seixanta-set.

Tot comandament s'ha de mantenir constantment informat de l'estat dels nivells d'abastament fixats per a la seva unitat i ha d'emprendre les accions oportunes per a la reposició del que s'ha consumit en la mesura que ho estimi necessari.

TRACTAT TERCER

Dels deures i drets

TÍTOL V

Dels deures i drets del militar*Dels deures i drets civils i polítics.*

Article cent seixanta-vuit.

El militar està obligat a respectar la Constitució i a complir exemplarment els deures generals de tot ciutadà.

Article cent seixanta-nou.

El militar té els drets civils i polítics reconeguts a la Constitució, sense altres limitacions que les imposades per aquesta, per les disposicions que la despleguin i per aquestes ordenances.

Article cent setanta.

Tot militar està obligat a observar estrictament les normes sobre l'ús legítim de la força, tenint sempre present el respecte que mereix la vida humana i els preceptes del dret bèl·lic i humanitari que siguin d'aplicació.

Article cent setanta-u.

La dignitat i els drets inviolables de la persona són valors que té l'obligació de respectar i el dret a exigir. Cap membre dels exèrcits no pot fer objecte els altres, ni sofrir el mateix maltractament de paraula o obra, ni qualsevol altra vexació o limitació indeguda dels seus drets.

Article cent setanta-dos.

El militar només pot ser privat de la seva llibertat o dels seus béns en els casos previstos per la llei en la forma que aquesta disposi. L'autoritat que hagi adoptat la resolució l'ha d'informar immediatament dels motius d'aquesta i dels recursos que d'acord amb el dret pugui presentar en la seva defensa; en cap cas no pot ser privat dels drets passius que li corresponguin.

Article cent setanta-tres.

La citació, detenció, judici i presó del militar en actiu s'ha d'ajustar al que estableixen el Codi de justícia militar i altres lleis que siguin d'aplicació. Quan estigui duent a terme un servei d'armes o una altra comesa essencialment militar, només pot ser detingut pels seus caps, llevat que hagi comès delictes i estigui fora de l'abast d'aquests.

Qualsevol membre de les Forces Armades que sigui detingut per una autoritat no militar o els seus agents legalment autoritzats per a això té l'obligació d'identificar-se i el dret i deure de comunicar immediatament amb els seus superiors, i no se'l pot retenir en dependències policials o governatives més temps que l'imprescindible per a la formació de l'atestat o diligències.

Article cent setanta-quatre.

La intimitat personal i familiar dels militars, així com el seu domicili i la seva correspondència, són inviolables. No es poden intervenir ni interferir els seus papers, comunicacions o documents particulars. Qualsevol tipus d'escorcoll, investigació o intervenció l'ha d'ordenar l'autoritat judicial o militar amb atribucions per a això.

Article cent setanta-cinc.

El lloc habitual de residència del militar és el de la seva destinació. Per circumstàncies atenedibles se'l pot autoritzar a fixar-lo en un altre lloc diferent, amb la condició que pugui complir adequadament totes les seves obligacions.

Dins del territori nacional es pot separar de la localitat de la seva destinació amb la limitació que imposi la possibilitat d'incorporar-se a la seva unitat en els terminis fixats pel cap d'aquesta.

Per sortir a l'estranger, a més d'observar les mateixes prescripcions que la resta dels ciutadans, ha de disposar d'autorització dels seus superiors.

En tots els casos té l'obligació de comunicar en la seva destinació el lloc del seu domicili habitual o eventual, per tal que pugui ser localitzat si les necessitats del servei ho exigeixen.

Article cent setanta-sis.

Els components de les Forces Armades han de ser protegits per la llei contra amenaces, violències, ultratges o difamacions que tinguin per causa o origen la seva condició o activitat militar.

Article cent setanta-set.

Tot militar té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió, que inclou la seva manifestació individual o col·lectiva, tant en públic com en privat, sense altres limitacions que les legalment imposades per raons de disciplina o seguretat.

Article cent setanta-vuit.

El militar té dret a la llibertat d'expressió, però necessita autorització prèvia per exercir-la quan tracti qüestions que puguin perjudicar la protecció adequada de la seguretat nacional o utilitzi dades que només pugui conèixer per raó de la seva destinació o càrrec a les Forces Armades.

Article cent setanta-nou.

Els components de les Forces Armades tenen dret a la possessió i utilització de mitjans de comunicació social dins els recintes militars. No obstant això, quan raons de seguretat nacional, exigències de la disciplina o defensa de la unitat de les Forces Armades així ho requereixin, el ministre de Defensa pot limitar l'exercici d'aquest dret o, en cas d'urgència, l'autoritat militar competent, que ha de sotmetre la seva decisió a la ratificació del dit ministre.

Article cent vuitanta.

Els militars es poden reunir lliurement per a fins lícits, en llocs públics o privats, observant el que amb caràcter general o específic estableixin les disposicions vigents. A les unitats, vaixells i dependències és imprescindible l'autorització expressa del seu cap. En cap cas no poden prendre part en manifestacions de tipus polític, sindical o reivindicatiu.

Article cent vuitanta-u.

Els membres de les Forces Armades, pels interessos dels quals vetlla l'Estat, no poden participar en sindicats i associacions amb finalitat reivindicativa. Tampoc no poden condicionar, en cap cas, el compliment de les seves cometes a una millor satisfacció dels seus interessos personals o professionals ni recórrer a cap de les formes directes o indirectes de vaga.

Els militars poden pertànyer a altres associacions legalment autoritzades de caràcter religiós, cultural, esportiu o social.

Article cent vuitanta-dos.

Els components dels exèrcits han de respectar qualsevol opció política o sindical de les que tenen cabuda en l'ordre constitucional. El militar ha de mantenir la seva neutralitat no participant en activitats polítiques o sindicals, no tolerant les que es refereixin a l'exercici o divulgació d'opcions concretes de partits o grups polítics o sindicals, dins dels recintes militars. No pot estar afiliat o col·laborar en cap tipus d'organització política o sindical, assistir a les seves reunions ni expressar públicament opinions sobre aquestes.

Els militars no professionals, durant el temps de prestació del seu servei a les Forces Armades, poden mantenir l'afiliació que tenien amb anterioritat, però s'han d'abstenir de realitzar activitats polítiques o sindicals.

Article cent vuitanta-tres.

El militar pot contraure matrimoni i fundar una família, sense que l'exercici d'aquest dret requereixi autorització especial, ni pugui ser limitat exceptuant circumstàncies extraordinàries previstes en les lleis. No obstant això, és preceptiu donar coneixement al seu cap d'haver-lo efectuat.

Article cent vuitanta-quatre.

Els comandaments militars han de donar les facilitats adequades als components de les Forces Armades perquè puguin exercir lliurement el dret de vot.

Article cent vuitanta-cinc.

A les Forces Armades cap dels seus membres pot ser objecte de discriminació per raó de sexe, raça, naixement, religió, opinió o qualsevol altra condició personal o social.

Dels deures i drets de caràcter militar.

Article cent vuitanta-sis.

Estar sempre disposat a defensar la pàtria, fins i tot amb l'ofrena de la seva vida quan sigui necessari, constitueix el primer i més fonamental deure de tot militar. Aquest deure suprem ha de tenir la seva expressió diària en el compliment més exacte dels preceptes continguts en aquestes Reials ordenances.

Article cent vuitanta-set.

En els actes i les relacions de servei els components de les Forces Armades han d'emprar el castellà, idioma oficial de l'Estat.

En activitats militars combinades o per necessitats tècniques es poden emprar altres idiomes.

Article cent vuitanta-vuit.

Els militars tenen dret a vestir l'uniforme; el seu ús és obligatori en tot acte de servei, llevat que l'autoritat militar ordeni el contrari o dispensi de la seva utilització.

D'acord amb les disposicions vigents per a cada cas, es pot prohibir l'ús de l'uniforme en l'exercici d'activitats alienes al servei.

Article cent vuitanta-nou.

El militar ha de ser proveït dels mitjans d'identificació necessaris perquè pugui ser reconegut i acreditar la seva condició. A aquest efecte se l'ha de proveir d'una targeta d'identitat en què, a més de la seva fotografia i altres dades, hi ha de figurar la firma usual, amb la qual ha d'autenticar els escrits, en què que aquesta sigui preceptiva, sigui quin sigui el destinatari.

Article cent noranta.

La precedència en els exèrcits, excepte quan per raó del càrrec en correspongui una altra, es basa en primer lloc en l'ocupació; si aquesta és igual, en l'antiguitat en l'ocupació, i així successivament fins arribar a la data d'ingrés en el servei. En darrer terme, es resol a favor del de més edat.

Article cent noranta-u.

Quan estigui destacat en cursos, comissions o unitats amb comandament orgànic no espanyol, així com en maniobres combinades en territori nacional o estranger, tot militar ha d'observar en el seu tracte amb els membres d'altres exèrcits les mateixes regles de comportament que regeixen a les Forces Armades nacionals.

Article cent noranta-dos.

La tinença i utilització de càmeres fotogràfiques, gravadores o aparells anàlegs en recintes, vaixells, aeronaus o activitats militars es poden limitar per raons de disciplina o seguretat. En tot cas necessiten autorització prèvia, que no es concedeix per a aparells emissors.

Per publicar o cedir fotografies o gravacions realitzades en les circumstàncies assenyalades, és imprescindible el permís corresponent.

Article cent noranta-tres.

En cas de catàstrofe o calamitat pública, el militar, llevat que tingui ordre superior en contra, ha de prestar la seva ajuda, i s'ha d'esforçar a atenuar els danys i socórrer els afectats.

Article cent noranta-quatre.

A tot militar se li han de proporcionar els mitjans suficients perquè en el seu temps lliure, dins dels aquarteraments, vaixells o bases pugui desenvolupar activitats de tipus cultural, recreatiu o esportiu. Així mateix, se li han de concedir, dins les possibilitats que permeti el funcionament eficaç dels exèrcits, els permisos o autoritzacions d'absència que es fixin en les disposicions específiques.

De l'acció social.

Article cent noranta-cinc.

Es reconeix al militar el dret a residències, habitatges i aquarteraments dignes, a assistència sanitària i a altres ajudes, d'acord amb les assignacions que l'Estat fixi per a aquests fins. També s'ha de facilitar l'assistència religiosa, de conformitat amb el que estigui legalment establert.

Article cent noranta-sis.

Els serveis d'assistència de les Forces Armades han d'atendre, en la mesura del possible, els problemes que plantegen als seus membres i famílies les condicions específiques de la vida militar i, molt especialment, les derivades de la mobilitat de les destinacions. La solució de les dificultats econòmiques, educatives i d'adaptació al medi social han de ser objecte de preocupació preferent.

De les recompenses i sancions.

Article cent noranta-set.

Els militars han de ser premiats amb les recompenses de què s'hagin fet creditors pel seu valor, capacitat per al comandament, actuació distingida en el compliment del deure, eficàcia exemplar, constància i conducta irreprotxable en el servei, abnegació per la col·lectivitat o altres actes meritoris.

Article cent noranta-vuit.

Els delictes i les faltes comesos per militars, així com les conductes deshonoroses o indignes, s'han de corregir o jutjar d'acord amb el que disposen el Codi de justícia militar i altres lleis penals, segons que correspongui.

Dels recursos i les peticions.

Article cent noranta-nou.

El militar només pot exercir el dret de petició individualment, en els casos i amb les formalitats que prevegi la llei.

Article dos-cents.

Tot militar pot interposar recurs per via administrativa o judicial contra les resolucions que l'afectin i que consideri contràries a dret.

Article dos-cents u.

El militar que se senti agreujat pot promoure recurs, fent-ho pels seus caps i de bona manera, i quan no aconsegueixi d'ells la satisfacció de què es consideri creditor, pot arribar fins al Rei amb la representació del seu greuge.

Article dos-cents dos.

Les exigències del conducte reglamentari no exclouen que tot militar, per exposar les seves preocupacions i recollir el seu consell en assumptes no específics del servei, pugui acudir a un superior en la cadena de comandament, encara que no sigui l'immediat, al qual en tot cas ha d'informar, per cortesia, de la seva intenció.

Article dos-cents tres.

Qualsevol militar pot adreçar propostes als seus superiors, fent-ho individualment i per conducte regular. Quan sigui autoritzat per a això pot recollir el parer dels seus companys per a la consideració de possibles suggeriments, que han de ser presentats pel més caracteritzat. No es pot sol·licitar ni concedir autorització per presentar reclamacions o peticions col·lectives.

Article dos-cents quatre.

Tot cap ha de rebre i tramitar amb l'informe que sigui procedent, o resoldre, si s'escau, els recursos, les peti-

cions o els informes formulats per un subordinat en l'exercici dels seus drets.

Article dos-cents cinc.

El militar professional es pot adreçar a l'òrgan superior encarregat de la gestió i coordinació dels assumptes socials i de personal de les Forces Armades per plantejar assumptes referits a la seva professió, sempre que no estiguin directament relacionats amb la justícia i disciplina, amb l'orgànica i mitjans d'equip i material, ni amb la instrucció i formació militars.

TÍTOL VI

Dels deures i drets del militar de carrera

De la carrera militar.

Article dos-cents sis.

Són militars de carrera els oficials, suboficials i personal assimilat que formen els quadres permanents dels exèrcits i han ingressat en les escales corresponents pels procediments selectius assenyalats a la llei.

Als militars professionals, que no siguin de carrera, inclosos els alumnes de les acadèmies militars, els són d'aplicació els preceptes d'aquest títol que assenyalen expressament les seves reglamentacions específiques.

Article dos-cents set.

Els militars de carrera, assumint la transcendència de la funció militar, constitueixen la base orgànica de les forces i garanteixen la continuïtat dels valors de la institució.

Article dos-cents vuit.

La selecció d'aspirants a la carrera de les armes s'ha de fer de conformitat amb el principi d'igualtat d'oportunitats en les condicions establertes per la llei.

Article dos-cents nou.

L'ocupació militar, conferida d'acord amb la llei, constitueix una propietat amb tots els drets establerts. Només es pot perdre per renúncia voluntària, en virtut de sentència ferma de tribunal competent o pèrdua de la nacionalitat espanyola.

Article dos-cents deu.

El militar de carrera, mentre no perdi la seva ocupació o passi a la condició de retirat, té com a situacions bàsiques les d'activitat o reserva. En activitat pot estar destinat a les Forces Armades o a organismes que hi estiguin relacionats, disponible per ocupar destinació i fora del servei actiu amb caràcter temporal.

Les situacions que puguin derivar de malaltia, ferides o mesures judicials o disciplinàries es determinen reglamentàriament.

El militar pot passar a supernumerari; el temps mínim de servei per poder sol·licitar-ho, els criteris de concessió, els terminis de permanència i les conseqüències que en derivin per a la seva carrera, els fixa la llei.

Article dos-cents onze.

Tot militar que accepti ser designat per a l'exercici d'una funció pública, es presenti a eleccions per a òrgans representatius o participi de qualsevol altra manera en la direcció dels assumptes públics, passa a la situació que

assenyali la llei, que ha de determinar els efectes que per aquesta causa derivin per a la seva carrera.

Article dos-cents dotze.

La formació permanent en aspectes militars, humanístics i tècnics i el manteniment de l'aptitud física han de ser una preocupació constant de qui exerceix la professió de les armes. Els comandaments han d'estimular i facilitar amb els mitjans al seu abast les activitats dels seus subordinats encaminades a aquests fins.

Article dos-cents tretze.

El militar ha d'orientar la seva carrera conjugant destinacions i cursos, d'acord amb les exigències del servei i les seves pròpies aptituds.

Article dos-cents catorze.

El militar de carrera ha de tenir un desig constant de promoció a les ocupacions superiors que les plantilles fixades legalment li permetin assolir. La falta d'interès a perfeccionar les condicions requerides per merèixer l'ascens és una mostra de poc esperit militar.

Article dos-cents quinze.

El militar, sempre que reuneixi les condicions d'aptitud exigides, pot ser ascendit amb motiu de vacant, per antiguitat, selecció o elecció. El dret a l'ascens només es pot obtenir en els termes que per a cada cas prescriu la llei.

Els ascensos extraordinaris o per mèrits de guerra es regeixen per llei.

Article dos-cents setze.

Les destinacions, que poden ser cobertes amb caràcter voluntari o forçós, es proveeixen per antiguitat, mèrit o elecció, amb compliment estricte de la legislació vigent i ajustant-se a criteris en què prevalgui l'interès del servei, la justícia i l'equitat. Contra la designació per a una destinació, qui se senti perjudicat pot interposar recurs de la forma i amb les condicions legalment establertes.

Article dos-cents disset.

D'acord amb el que reglamentàriament es disposi, el militar de carrera ha de ser conceptuat periòdicament per les seves qualitats, rendiment i aptitud, mitjançant qualificacions convenientment ponderades i contrastades, que han de facilitar la selecció dels més aptes, la seva adequació als diferents llocs, i estimular l'individu a superar-se.

El militar qualificat té dret a conèixer les dades de les seves avaluacions personals, amb les limitacions reglamentàriament establertes.

Ha de ser sotmès a reconeixement psicofísic per determinar les condicions de servei en què es troba amb la periodicitat que es determini.

Dels permisos i les llicències.

Article dos-cents divuit.

El militar té dret a permisos periòdics, així com als extraordinaris que per raons personals o familiars estableixin les disposicions reglamentàries. En la determinació de la data de la partença i de la durada s'han de tenir en compte les necessitats del servei. Quan les circumstàncies ho exigeixin, el comandament pot ordenar la incorporació a la destinació.

Article dos-cents dinou.

Tot militar de carrera té dret a sol·licitar llicència per assumptes propis i a gaudir de llicència per malaltia quan ho necessiti.

De les retribucions i incompatibilitats.

Article dos-cents vint.

El militar de carrera té dret a una retribució justa, equitativa i d'acord amb la preparació, la responsabilitat i l'entrega absoluta que el seu quefer professional exigeix. La retribució s'ha de fixar en analogia amb els criteris que regeixen a l'Administració civil de l'Estat i tenint en compte les peculiaritats de la carrera militar.

Els havers són personals i només poden ser retinguts o embargats en virtut de procediment judicial.

Article dos-cents vint-i-u.

El militar de carrera en situació d'activitat ha d'estar permanentment disponible per al servei. L'exercici de qualsevol altre càrrec o professió està limitat pel règim d'incompatibilitats fixat a les disposicions vigents.

De la tinença d'armes.

Article dos-cents vint-i-dos.

El militar té dret a l'adquisició i tinença d'armes en les condicions i amb les limitacions que estableixin les lleis.

De les situacions passives.

Article dos-cents vint-i-tres.

A la situació de retirat es pot passar a petició pròpia, en assolir determinada edat o d'ofici com a conseqüència d'una resolució legalment adoptada. S'hi perceben uns havers passius en funció de l'ocupació assolida i els anys de servei prestats, que són transmissibles a la família en cas de mort del causant. La seva quantia i actualització s'estableixen en perfecta analogia amb les meritacions del personal en actiu i per cap causa no en pot ser privat.

Article dos-cents vint-i-quatre.

Els militars retirats mantenen, d'acord amb el que determini la llei, els drets del personal en actiu i recuperen aquells als quals van renunciar voluntàriament en incorporar-se a la vida militar.

Els serveis d'acció social de les Forces Armades han de prestar l'atenció adequada a aquests militars i a les famílies dels que hagin mort, especialment en els problemes d'habitatge, educació i altres necessitats de vida.

DISPOSICIONS FINALS

Primera.

Queden derogades totes les disposicions vigents que s'oposin als preceptes que estableix aquesta Llei o que no hi concordin.

Segona.

S'autoritza el Govern a dictar, en el desplegament d'aquestes ordenances, les disposicions necessàries per adequar als principis generals d'aquesta Llei les normes

de vida de les unitats militars i l'exercici dels deures i drets individuals.

El Govern ha de dictar les normes de desplegament relatives a l'exercici de deures i drets individuals en el termini de tres mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Madrid, vint-i-vuit de desembre de mil nou-cents setanta-vuit.

JUAN CARLOS

El president de les Corts,
ANTONIO HERNÁNDEZ GIL

(Aquesta Llei s'inclou tenint en compte la correcció d'errors publicada al «BOE» núm. 34, de 8-2-1979.)

870 LLEI 87/1978, de 28 de desembre, d'assegurances agràries combinades. («BOE» 11, de 12-1-1979.)

De conformitat amb la Llei aprovada per les Corts, sanciono:

TÍTOL PRIMER

Principis generals

Article primer.

S'estableix l'assegurança agrària combinada de riscos múltiples, en la forma i amb subjecció a les disposicions d'aquesta Llei.

Article segon.

L'assegurança a què es refereix aquesta Llei és d'aplicació a les produccions agrícoles, pecuàries i forestals, i s'ha d'ajustar als principis següents:

Primer.—L'àmbit d'aplicació comprèn tot el territori de l'Estat espanyol, i la gestió i l'administració s'han de realitzar amb criteris de descentralització de l'Administració de l'agricultura, sens perjudici del que sobre aquestes disposin els Estatuts de les comunitats autònomes.

Segon.—La seva subscripció és voluntària per part dels agricultors, excepte en els supòsits que preveu la mateixa Llei.

Terçer.—Les pòlisses acollides al règim d'aquesta Llei poden ser individuals i col·lectives, de la forma que s'indica més endavant.

Quart.—L'Estat ha de vetllar pel control, l'extensió i l'aplicació de l'assegurança, i per a aquesta finalitat ha de disposar dels mitjans i instruments a què es refereix aquesta Llei.

Cinquè.—S'ha de buscar la màxima participació dels agricultors a través de les seves pròpies associacions i organitzacions professionals, sindicals o de qualsevol altra forma d'agrupació legalment reconeguda.

Sisè.—L'Estat ha de fomentar prioritàriament la constitució d'entitats mutuels dels agricultors per a aquest tipus d'assegurança i ha de procurar la col·laboració de les altres entitats asseguradores i de les cooperatives del camp.

Setè.—L'Estat ha de potenciar la investigació estadística i actuarial i la prevenció de riscos i ha de prestar assessorament en aquests temes als assegurats en col·laboració amb els organismes competents.

Vuitè.—L'Estat ha d'orientar l'aplicació dels plans d'assegurances agràries com a instrument d'una política d'ordenació agrària.